

## Talouden tasapainotusohjelman hyväksyminen

Kh 28.11.2022 § 281  
188/02.02.00/2022

Valmistelija

Kunnanjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, 050 307 6114

### Tausta ja kuntalain asettamat velvoitteet

Kuntalain 110 § 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan kunnan taseen kertynyt alijäämä on -1 916 798, 86 miljoonaa euroa. Toivakan kunnan vuoden 2019 tilinpäätöksen perusteella on alkanut kuntalain mukainen alijäämän kattamisvelvoite. Talousarvion 2023 yhteydessä tulee esittää ne toimenpiteet, joilla alijäämä tulevana vuosina katetaan. Toivakan kunta käynnisti vuonna 2020 laajan talouden tasapainottamisohjelman kunnan talouden tasapainottamiseksi ja taseeseen kertyneen alijäämän kattamiseksi. Merkittävin tekijä taseeseen kertyneelle alijäämälle on ollut Keski-Suomen Verkkoholding Oy:n takauksen realisoituminen.

Tasapainottamisohjelmaa tulee päivittää talousarviosuunnittelun yhteydessä siten, että se vastaa mahdollisimman realistisesti kunkin vuoden tilanteisiin sekä talousmuutoksiin. Tasapainottamisohjelman keskeisimpänä tavoitteena on kattaa Toivakan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä sekä turvata sitä kautta kunnan toimintakyky myös tulevana vuosina.

Kuluvan vuoden osalta Toivakan kunta on varautunut merkittäviin lisälaskuihin liittyen Keski-Suomen Sairaanhoidopiiriin alijäämä kattamisvelvoitteeseen sekä Seututerveyskeskuksen laskutukseen. Loppuvuoden 2022 toteumien ennustaminen on haasteellista alati muuttuvan tilanteen vuoksi.

Toivakan kunta on saanut myönteisen päätöksen 430.000 euron harkinnanvaraisesta valtionosuudesta, joka maksetaan kunnalle vuoden 2022 loppuun mennessä. Toteutumiin syyskuun osalta ei myöskään ole vielä kirjautunut metsänmyynnistä saatu tuotto.

Vuoden 2021 tasapainotusohjelman toimenpiteiden tilanne on esitetty edellisessä osavuositarkastuksessa. Lokakuun 2022 toteumat on käsitelty edellisessä pykälässä.

Johtoryhmä on päivittänyt liitteenä olevan talouden tasapainottamissuunnitelman. Tavoitteena on löytää keinoja 2.3 miljoonan arvosta, jotta tase saadaan ylijäämäiseksi.

Toivakan kunnalle toteutetun painelaskelman arvion mukaan taseen alijäämä on hyvin vaikea poistettava pelkän tuloslaskelman keinoin, sillä Toivakan kunnan peruspalvelut tuotetaan lähtökohtaisesti edullisella tavalla. Alijäämä on käytännössä mahdollista poistaa omaisuuden tulosvaikutteisella myynnillä, jonka toteutumiseen toki sisältyy aina

epävarmuutta (painelaskelma liitteenä). Kunnan on kuitenkin tärkeää tähdätä käyttötalouden tasapainoon sekä kunnan elinvoimatekijöiden ylläpitämiseen ja kehittämiseen myös mahdollisessa arviointiprosessissa.

Esittelijä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen päivitetyn talouden tasapainotusohjelman vuosille 2023-2024. Kunnan tulee lain mukaan järjestää palvelut taloudellisella tavalla.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.